

N y e s t e .

Skilderie af Kjøbenhavn.

Sextende Aargang. No. 83.

Udgivet, redigeret og forlagt af S. Solbin.

Goresendes, i Folge Kongel. allernaadigst Kjældesse, med Trespoerne.

Overdagen den 16 October 1819.

I Nreste Skilderie af Kjøbenhavn No. 79
findes jeg mit Forlag om Nodvendigheden af Sko-
leundervisningen i vore Almueskoler, med Hens-
syn paa de Undervisendes tilkommende Bestemmel-
se som Agerdycker, som Haandværksmand og som
Landeværnsmænd, underkastet en Kritik, der ikke
synes at være billig. Endskjønt det altid har
varet min Skik, aldrig at soare paa ubillige Kriti-
ker, saa maa jeg dog denne Gang gjøre en Und-
tagelse, fordi Sagen, der omhandles, er af største
Vigtighed, og vil, naar den engang bliver iværksat,
vorde af uberegnelig Fordeel for mit Fædre-
land, og staane den oppoxende Slægt for mange
bittre Folkesler. At det engang vil skee, derom
tvivler jeg alt ikke; thi engang maa dog Mun-
keansynet af Skolevesenet forsvinde og de lysere
Ideen træde frem. Forst maa jeg bemærke, at
omendskjønt den ørede Forfatter aldeles erklaerer
sig imod mit Forlag, saa tilstaaer han dog strax,
"at det ikke kan nægtes, at jo mit Forlag, iværksat,
kunde have sine gavnlige Folger". Kun me-
ner den ørede Forfatter, at, "hvorledes det skulde
iværksættes, kan neppe begrives." Jeg formener,
at den Ding meget let lader sig begrive. Der vil
nok findes Genstande for Undervisningen i Sko-
lerne, der kan taale Indstrekning uden Skade,
og i hvis Sted disse saa høist gavnlige og nod-
vendige Videnskaber kunne træde. Skulde det bes-
haves, saa skal jeg gjerne erklaere mig derover, og

bevise, hvad jeg her siger. Fra denne Side er
min Plan da lige saa let at udføre, som den er
farlig for den sunde Menneskeforstand. Skun
maa jeg bemærke, at Fors. nok misforstaar mig,
naar han mener, at jeg vilde, at ethvert Haand-
værk skulde læres i Skolen. Men det er in-
genlunde min Mening. Kun de almindelige
Grundsatninger, Lærestænger, de me-
kaniske, physiske, kemiske, i populært Foredrag,
som ligge til Grund for alle Haandværker; det
er kun disse, jeg har villet have lært i Skolerne,
men ingenlunde Haandverkerne selv. Fra Skolens
Side er der altisaa intet i Veien. Men en an-
den Trol har den ørede Forfatter, naar han si-
ger: "Desuden — kan det vel forstås af Se-
minarister, der i tre Aar faae Dannelsse paa et
Seminarium, at de skulle have de forudsne Ind-
sighter i de Videnskaber, som de ved Examenerne
skulle aflagge Prøve i, og tillige besiddé Kund-
skaber til at foredrage det Theoretiske om Ager-
dyrkningen, de mange Slags Haandværker, samt
forstaar og udføre de militaire Øvelser? Vilke
overordentlige Væsener maatte ikke disse Mennes-
sler være?" Jeg skal ikke nægte, at heri kan
ligge nogen Trol. Dog, man tilslade mig nogle
Spørgsmaale, og Sagen vil set opklares. Kan
ikke Tiden paa Seminarierne udvides, naar man
kun vil bruge Bondersonner eller Børn af den
mindst cultiverede Almue? Ville man derimod
tage Studerende dertil, da er allerede tre Aar
for meget til at lære, hvad der i denne Henseen-

des om frievillige Bidrag til de løbende Udgifter, hvilke af den aarligt udgivne Berechning hidtil ses med Glæde har givet et lidet Overflod til Fondet; men, sikrere var det, naar Renterne af Institutets egne Capitaler vare tilstrækkelige til at bestride alle Institutets Udgifter. Beskrelligt ville det jo være, naar en Indretning, — der nu har staet paa 13de Aar, og, som sysselsætter en Dee' unge Mennesker paa en Tid, der sjælden anvendes til gavnlig Virksomhed, saavel til Nutte for dem selv, som for Staten — skulle kunne være utsat for at ophøre, eller indskrænke sin velgjørende Virksomhed, eller blot standse i de aarlig gjorte Fremstrikke til Forbedring i det Begyndte, og Udviklelse til flere Gjenstande og Vorgerklasser, hvilket ogsaa de nowayne udgivne aarlige Berechninger vise, hidtil har været gjort.

M i s c e l l e r .

Det kusindaaerige Rige, som efter adskillige sværmeriske Theologers Mening, skal begynde efter 6000 Aars Forløb, naar Antichrist og andre Kirkens Fiender ere udryddede, og deraaer paa vare i 1000 Aar, hvorefter den almindelige Opstandelse og Dommedagen skal følge, grundes, som bekjendt, paa Johannes Aabenb. XX. 6. og XII. 12, hvilket sidste lyder saaledes: "Derfor fryder eder I himle, og I, som boe i dem! Bee dem, som boe paa Jordens og Havet, thi Djevelen er nedfæget til eder, som har en stor Brede, fordi han veed, at han haver en lidet Tid." J. A. Bengel, en kær Theolog, men tillige en bekjendt Mystiker, har i sin Forklaring over Joh. Aabenboring (udgivet 1740) villet bevise, at den i dette Vers anførte lidens Tid eller tredie Bee naaer fra A. 947 til 1836. I Slutningen af Bogen leverer han "Horsæg til en opekalystisk Tids-Tabel" og deri ansettes det sidstnevnte Aar saaledes: Q. A. 1836. Ende paa Non-Chronik og de mange Konger; Fuldenheden af Guds Ord og hans Hemmelighed. Ende paa den siden Tid I. 2. $\frac{1}{2}$ Tid. Dyrets Undergang Satans 1000-aarige Fængselskab C. XIX. XX. — Ende paa den lidens Frist Cap. XX. 7. T. Verdens Ende. Cap. XX. Alting nyt. Cap. XXI. XXII.

Samtale imellem to Tiggersler, hvoraf den ene har et Barn paa Armen.

"Hvad gør i Leie Hun for Losen, Sidse Graa?"
"To Mark." — "Ei, dersor jeg en Krøbling jo kan faae!"

I ndenlandiske Esterreninger.

I Dag gives, i Anledning af Thorvaldsens Tilbagekomst til Hærenelandet, en Fest paa den Kongel. Skydebane. Hørst skal der holdes en Tale og derpaa gives en Dine, hvorev fire, til Hærtidigheden forfattede, Sange, vilde blive afsungne. Selfabet kommer til at bestaae af ca. Par Hundrede Personer.

Bed de Kongelige Palæer paa Amalienborg lagges i denne Tid Hærværerne til den Gasbelysning, der skal anbringes samme steds. De store Rør, hvori hinc indsettes, ligner Canoner. Pas samme læses London. Bishop.

Mariboe, den 7de October. En stor Mangde Frugt, især Pergamotter, falbydes i Aar paa Torvet her i Mariboe fra Landet. Igaaar fikkes en Ekpe. Ebler for 2 Mk. 8 s. Men desværre er Frugten i Aar af den Beklæffenhed, at den meget hurtig angribes af Fottaadnelse. — Da, ved at sælge Smør i Halvtønder, Trangen til samme paa ingen Maade er afhjulpen eller kan afhjelpes, saa vilde det ikke allene være en Speculations-Handel, men fornemmelig en sand Menneskekjærligheds-Handling, om en eller anden syens Smørhandler vilde lande ved et af Lollands Toldsteder, for, med Hensyn til den Fattige og Trængende, at udselge det i smaa Quantiteter. Prisen i Almindelighed er 3 Mk. Pundet. En Landsby Madonna har voeret saa menneskekjærlig at tage 4 Mk. for Pundet, ja har vel nyanet saa smaa om I Aab. (Mariboe Av.)

Odense, d. 12 October. Vi læse fra mange mere sydlige Egne om nye Vegetation i Hængerne, som dette usædvanlige Efteraar har frembragt; men endnu mere bemerkelsesværd er at i vort nordlige Kyen, hist og her Martsviooler blomstre paa nye, ligesaa Kirsebætreer, amerikaniske Carterbætreer og Pebbletræer, men endnu mere, at Udgiv-